

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 3/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2012 regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (RP 105/2012 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sami Niemi, jord- och skogsbruksministeriet
- forskare Jani Pellikka, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI)
- direktör Reijo Orava, Finlands viltcentral
- ordförande Lauri Kontro, Suomen Metsästäjäliitto — Finlands Jägarförbund ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att jaktvårdsavgiften höjs från trettio euro till trettiotre euro.

Propositionen ska behandlas tillsammans med statsbudgeten för 2013. Avsikten är att lagen träder i kraft den 1 januari 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Regeringen föreslår att 1 § 2 mom. i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras så att jaktvårdsavgiften höjs från trettio euro till trettiotre euro. I sitt betänkande (JsUB 23/2010 rd — RP 237/2010 rd) om viltförvaltningslagen (158/2011) krävde utskottet i ett uttalande att en större andel av de medel som flyter in genom jaktvårdsavgifter ska avsättas för jaktvårdsföreningarnas verksamhet. Då framhöll utskottet särskilt att detta omfattande och effektiva frivil-

ligarbete särskilt tydligt syns i jaktvårdsföreningarnas verksamhet där drivkraften är att bevara medlemmarnas eget jaktintresse och upprätthålla en stark gemenskap kring jakt och jaktvård. Utskottet upprepar uttalandet här.

Jägarnas verksamhet spelar utöver jaktvården en stor allmän roll bland annat för att hålla älgstammen under kontroll. Genom jakt kan man minska älgskadorna i trafiken och på jord- och skogsbruket. Dessutom är det genom handräddning vid problem med storvilt (SRVA), alltså fri-

villiginsatser från jägarnas sida, som man lyckas spåra och avliva älgar som skadats i trafikolyckor. I långa stycken är det jägarkåren som står för inventeringar och observationer av viltbeståndet och som även i övrigt bistår vid viltforskningen. Jägarna arbetar effektivt tack vare sin ypperliga lokalkänedom. Utskottet lyfter också här fram att jämfört med de tillgängliga anslagen är resultatet av jaktvårdsföreningarnas frivilliga arbete utmärkt i och med att det täcker in en stor mängd uppgifter som skulle orsaka samhället kostnader om de organiserades på annat sätt. En större del av avgiftsintäkterna bör därför gå till frivilligarbete i jaktvårdsföreningar.

I statsunderstöden för jaktvårdsföreningarna har man enligt propositionsmotiveringen för närvarande inte beaktat föreningarnas nya SRVA-uppgifter, av vilka den viktigaste är det nätverk för handräckning vid problem med stovilt som skapats för att sköta konflikter som involverar stora rovdjur. Med hjälp av de yrkeskunniga jägare som hör till nätverket har man effektivt och snabbt kunnat avlägsna stora rovdjur som utgjort ett hot, står det i motiven.

Jaktvårdsavgiften är en avgift av skattekaraktär som jägarna ska betala till staten. Intäkterna går i statsbudgeten till arbetet för att upprätthålla viltförvaltningen och främja viltushållningen enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Avgiftsintäkterna finns upptagna på moment 12.30.45 bland inkomstposterna. Ett motsvarande anslag finns på moment 30.40.50 bland utgiftsposterna. Jord- och skogsbruksministeriet dirigerar medel i form av allmänt bidrag till Finlands viltcentral, jaktvårdsföreningarna och jaktmuseet. Dessutom går en del av avgiftsintäkterna i form av särskilt bidrag till projekt för viltushållning. På den här punkten har bidrag betalats till viltcentralen men också till bl.a. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Forststyrelsen, Suomen Metsästäjäliitto — Finlands Jägarförbund ry, Natur- och viltvårdsstiftelsen och universiteten.

Utskottet påpekar att jaktvårdsföreningarna tillhandahåller närservice för jägarna. Anslagen till jaktvårdsföreningarna har historiskt sett va-

rit låga och har inte räckt till för att täcka in alla de uppgifter som föreningarna enligt lag har. Därför anser utskottet att föreningarnas andel av avgiftsintäkterna verkligen behöver höjas. Enligt utredning avses andelen gradvis bli höjd under planeperioden så att den årliga höjningen är 7,6 procent i genomsnitt. En utredning som utskottet fått visar också att om avgiften inte höjdes nu skulle den motiverade ökningen av föreningarnas intäktsandel de facto innebära att anslaget till Finlands viltcentral måste skäras ner och att centralens verksamhet följaktligen måste kringräddas betydligt. I utredningen står det också att avgiftshöjningen behövs för att tillförsäkra föreningarna en finansiell bas men också för att utveckla gemensamma datasystem. På jaktvårdsdistriktens och Jägarnas centralorganisationers tid gjorde anslagen det inte möjligt att investera i utveckling av e-tjänster. Därför är de system som i dag används av Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna omoderna. Systemen måste förnyas för att verksamheten ska bli effektivare.

Det är nödvändigt för jakten som hobby, jaktvården och SRVA-verksamheten att unga jaktintresserade involveras. Här vill utskottet påpeka att jägarna vid sidan av jaktvårdsavgiften ska betala olika slags avgifter för skjutprov osv. och de har höjts på senare tid. Avgifterna får inte bli ett hinder för unga att börja med jakt som hobby.

I statsbudgeten ingår ett anslag som bl.a. får användas för bidrag till rikstäckande naturskydds- och miljöorganisationer. Utskottet lyfter fram att statens allmänna skatteinkomster inte täcker in utgifter för viltförvaltningen. Medverkan i internationella uppdrag inom viltförvaltningen finansieras också med intäkter från jaktvårdsavgiften.

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 23 november 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Heikki Autto /saml
Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Reijo Hongisto /saf
Timo V. Korhonen /cent

Pirkko Mattila /saf
Jari Myllykoski /vänst
Kari Rajamäki /sd
Janne Sankelo /saml
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Tytti Tuppurainen /sd
Teuvo Hakkarainen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.